Tulipa nitida

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* komt van het Perzische woord *tülbent*, wat 'tulband' betekent, verwijzend naar de vorm van de bloem. De soortaanduiding *nitida* is afgeleid van het Latijnse woord *nitidus*, wat 'glanzend' of 'stralend' betekent. Dit verwijst waarschijnlijk naar de glans of schittering van de bloemen of de bladeren van deze soort in haar natuurlijke omgeving. De plant werd beschreven door J.M.C. Hoog.

Taxonomie

Tulipa nitida is een wilde tulp, ook wel botanische tulp genoemd, en is een erkende soort binnen het geslacht *Tulipa*. Ze is inheems in Centraal-Azië en maakt deel uit van de rijke diversiteit aan tulpensoorten in deze regio.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Leliefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. nitida*

Synoniemen

Er zijn, afgezien van mogelijke variaties in de orthografie of oudere, niet-geaccepteerde namen, geen wijdverbreide of algemeen aanvaarde synoniemen voor *Tulipa nitida*. De naam wordt als de correcte botanische aanduiding voor deze wilde soort beschouwd.

Variëteiten en cultivars

Tulipa nitida wordt voornamelijk als de pure soort gekweekt en verzameld door liefhebbers van botanische tulpen. Er zijn geen prominente, commercieel verkrijgbare cultivars of variëteiten die direct van deze soort zijn afgeleid.

Familie

De plant behoort tot de Liliaceae, de Leliefamilie. Dit is de botanische familie waartoe alle *Tulipa*-soorten behoren. De familie kenmerkt zich door bloeiende planten die doorgaans uit een bol groeien.

Hoogte

Als wilde tulp blijft *Tulipa nitida* relatief laag. De volwassen hoogte ligt meestal in het bereik van 15 tot 30 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Tulipa nitida* is beschreven als rood tot scharlakenrood. Net als veel Centraal-Aziatische tulpensoorten, heeft ze vaak een donker, soms paarszwart, oog of basale vlek in het hart van de bloem.

Bladkleur

De bladeren zijn meestal breed, lancetvormig en hebben een opvallende, helder groene kleur met een lichte glans, wat mogelijk de etymologie van de soortaanduiding ondersteunt. Ze liggen vaak dicht bij de grond in een rozet.

Bloeiperiode

Tulipa nitida bloeit in het voorjaar. De bloeiperiode valt doorgaans in april.

Standplaats

Deze wilde tulp gedijt het beste op een zonnige en warme standplaats. De bodem moet goed doorlatend zijn, zoals een rotsachtige of grindhoudende bodem. Een droge zomer is cruciaal voor de rustperiode en de vorming van de bloemknop voor het volgende jaar.

Herkomst

De plant is inheems in Centraal-Azië, met name in de Gissar Mountains in Tadzjikistan en mogelijk Zuidoost-Oezbekistan. Ze groeit op relatief hoge berghellingen.

Soort gewas

Het is een meerjarig, kruidachtig bolgewas (*bulbous geophyte*). Net als andere botanische tulpen, is ze in staat tot verwildering, wat betekent dat ze zichzelf in de tuin in stand kan houden en vermeerderen.

Vermeerderingswijze

De voornaamste vermeerderingswijze is vegetatief, via de vorming van dochterbollen (klisters) aan de basis van de moederbol. Deze kunnen na het afsterven van het loof worden gescheiden en opnieuw geplant.

Klimaatzone

Tulipa nitida is zeer winterhard, een noodzaak gezien haar herkomst uit berggebieden met extreme temperaturen. Ze heeft een koude rustperiode nodig in de winter om te kunnen bloeien.

Insecten

De bloemen van deze wilde tulp, die zich wijd openen in de volle zon, zijn een bron van stuifmeel en nectar. Ze worden in het vroege voorjaar bezocht door bestuivende insecten zoals bijen en hommels.

Bronvermelding

https://www.tulipsinthewild.com/pages/page18.html

https://nl.wikipedia.org/wiki/Tulp

https://plantdetails.com/planten-en-hun-details/bollen-en-knollen/tulipa-tulp

---

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	*Tulipa* (tulband); *nitida* (glanzend, stralend)
Taxonomie	*Rijk:* Plantae, *Familie:* Liliaceae, *Geslacht: Tulipa*, *Soort: T. nitida*
Synoniemen	Geen wijdverbreide synoniemen bekend
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; geteeld als pure botanische soort
Familie	Liliaceae (Leliefamilie)
Hoogte	15 tot 30 centimeter
Bloemkleur	Rood tot scharlakenrood, vaak met een donker oog
Bladkleur	Helder groen, licht glanzend
Bloeiperiode	April
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende, rotsachtige of grindhoudende, droge grond
Herkomst	Centraal-Azië (Gissar Mountains, Tadzjikistan)
Soort gewas	Bolgewas (*bulbous geophyte*), meerjarig, verwilderaar
Vermeerderingswijze	Bijbolletjes (klisters)
Klimaatzone	Zeer winterhard; vereist koude winter en droge, warme zomer
Insecten	Trekt bijen en hommels aan